

Historik finntorpet Dansartorpet/Örbäcken

Foto genom Daniel Lind.

Lantmäteriet karta 20-Nås-13 år 1818 Dansartorpet. Lantmäteristyrelsens karta, Järna sn storskifte på hemskog år 1821, sid. 23, Finntorpet Örbäcken.

Finntorpet Örbäcken på Järna Finnmark är en äldre benämning på platsen och härstammar troligen från den bäck som rinner förbi Laxtjärnstorpet till Laxtjärnen.

Dansartorpet har fått namn efter soldaten Jonas Gustafsson Dansare.

Han deltog i Finska kriget 1788-1790 där han blev skadad och fick trumhinnorna förstörda vilket gjorde honom döv. Han blev lovad lagfart på torpet men fick gå till Stockholm där han fick audiens hos kungen som beviljade lagfarten. Jonas bror Magnus stupade i kriget.

Soldat Jonas tjänstgjorde vid Dalregementet Västerdals Kompani, Vallerås Rote.

Antagen 1788 och avskedad 1804. Avskedad kunde innebära att sluta på egen begäran eller regementets. Soldaten kunde även ha blivit bläserad/skadad i krig.

Jonas Gustafsson Dansare f 1765 i Brindoset/ Övre Sägtorpet är den första bosättare vi finner omkring 1797 då han flyttade hit från Skärfjället, Äppelbo, tillsammans med hustru Anna Jonsdotter f 1771 i Skärfjället. De gifte sig 1793 och bodde kvar en tid i Skärfjället. De fick 11 barn födda i Järna förs. mellan åren 1797-1815. Jonas dog i Örberget 1832.

År 1812 står familjen skriven även på Örberget och enligt kyrkoböckerna så alternerades boendet mellan Dansartorpet och Örberget där dom tillbringade somrarna. Enligt lantm.karta 1818 står Fredriksbergs Bruk som ägare till både Dansartorpet och Örberget vilket kan vara förklaringen till att Jonas Dansare brukade båda platserna. Den stora familjen skulle även försörjas och då behövdes de odlingsmarker som de båda torpen erbjöd.

Jonas Dansares skogsfinnska rötter på hans fars sida, Gustaf Månsson, har vi inte lyckats hitta men Gottlund beskriver hans farfar Måns Gustafsson som "Finnemannen". På Jonas mors sida, Brita Ersdotter f 1736, finns släktnamnen Käiväräinen och Putkoinen, och Britas far var Erik Staffansson Käiväräinen som var första bosättare vid Rågsåsen. Jonas svärfar, Jon Mattsson f 1748 var av släkten Puuroinen, och hans svärmor Maria Christophersdotter f 1748 var av släkten Huinari /Vinnari.

Jonas Jansson f 1798 var son till Jan Matsson Siikainen f 1768 gift med Stina Gustafsdotter f 1768 bosatta på Laxtjärnsfallet.

Landbonden Jonas Jansson Siikainen f 1798 i Laxtjärnsfallet, Säfsnäs. Gift 1823 med Stina Jansdotter f 1805 i Kvarnberget.

Barn:	Anna f 1824	Laxtjärn	till Leksand 1863.
	Stina f 1829		fick sonen Henrik 1851, till USA 1871.
	Johan f 1832		gift 1863.
	Maja f 1837	Häen	till Nås 1860.
	Fredrik f 1839	Hästkullen	d 1856.
	Lars f 1840	"	d 1843.
	Lena f 1843	Brindåsen	d 1845.

Familjen kom från Säfsnäs 1838.

Då Jonas Jansson dog 1843 står Lesjöfors Bruk står som ägare till torpet. I dödboken för Järna församling noterar vi följande: "Frusen till döds natten till den 25 februari på vägen mellan Thyfors Bruk och Kvarnberget i Säfsen". Änkan Stina fick bo kvar med barn och barnbarn. Stina dog 1871 och tre av barnen bodde kvar till 1878.

Dottern Anna 1824 fick sonen Gustaf f 1845 och dottern Anna Lisa f 1859. Anna och barnen flyttade till Leksand 1863. Hon dog 1898 i Hästkullen.

Sonen Johan Jansson f 1832 blev gift 1863 med Stina Gustafsdotter f 1827 i Laxtjärn Långfallet. Efter giftermålet bosatte de sig i Laxtjärnstorpet. Hennes barn: Per f 1855, Emma f 1860.

Gemensamma:	Anna Lisa f 1864	Laxtjärn	till Hosjö.
	Clara f 1866	"	
	Albin f 1867	"	d 1868.
	Vilhelm f 1869	"	d 1870.
	Lena f 1871	"	d 1873.

Johan Jansson dog 1901 i Hosjö och Stina 1909 i Laxtjärn.

Per Marcusson f 1846 i Dalby, landbonde under Hällefors bruk. Gift med Ingrid Jansdotter f 1842 i Dalby.

Barn:	Marcus f 1869	Dalby
	Johan f 1872	Dalby
	Per f 1874	Dalby

Tvillingarna: Carl och August f 1884 i Dansartorpet, båda dog vid 2 månaders ålder. Familjen kom från Dalby år 1879 och flyttade till Rågsåsen 1889.

Karl Johan Lönn f 1864 i Gåsborn.
Gift med Karolina Henriksdotter f 1856 i Rämmen.
Barn: Signe Maria f 1888 Rämmen
 Hilda Teresia f 1890 Dansartorpet
 Anna Akvilina f 1893 Dansartorpet
 Karl Axel f 1896 Dansartorpet
Familjen kom från Rämmen 1890 och flyttade tillbaka dit 1896.

Karl-Johan Sikström f 1869 i Gåsborn.
Gift 1896 med Matilda Karlsson f 1876 i Gåsborn. Dottern Gärda Axelina f 1897 Dansartorpet.
Familjen kom från Rågsåsen 1896 och flyttade till Gåsborn 1899.

Landbonden Lux Johan Jacobsson f 1850 i Äppelbo.
Gift 1874 med Vilhelmina Karlsson f 1858 i Ny Värmland.
Kom från Brindoset, Äppelbo 1900 och flyttade 1915 till Rågsåsen.

Lars Larsson f 1869, i Nås.
Gift 1890 med Maria Larsson f 1858.
Kom 1917 från Norrbärke och flyttade till Rämmen 1918.

Karl Gustaf Lind f 1879 i Säfsnäs.
Gift med Augusta Jansdotter f 1880 i Säfsnäs.
Kom 1919 från Rämmen och flyttade till Säfsnäs 1920.

Karl Erik Persson ” Karl Persa” f 1875 i Kullerberget, Säfsnäs.
Gift med Augusta Jansdotter f 1877 i Näveråsen, d 1915 i Sigfridstorp.
Änkemannen Karl Persa kom 1920 till Dansartorpet från Engberget, Säfsnäs
med sina 10 barn. De hade varit bosatta i Engberget i ett år och dessförinnan i Sigfridstorp
mellan 1904-1919. Flyttade 1930 till Svartberget, Järna Finnmark.

Emil Herbert Åkerström f 1902 i Falun.
Gift 1929 med Edit Aurora Back f 1900 i Burängsberget, Nås.
Barn: Uno Herbert f 1930 Dansartorpet
 Torsten Sigurd f 1931 “
 Edit Valdy f 1935 “
Familjen kom 1929 från Burängsberget och flyttade 1936 till Dammen, Garpenberg.

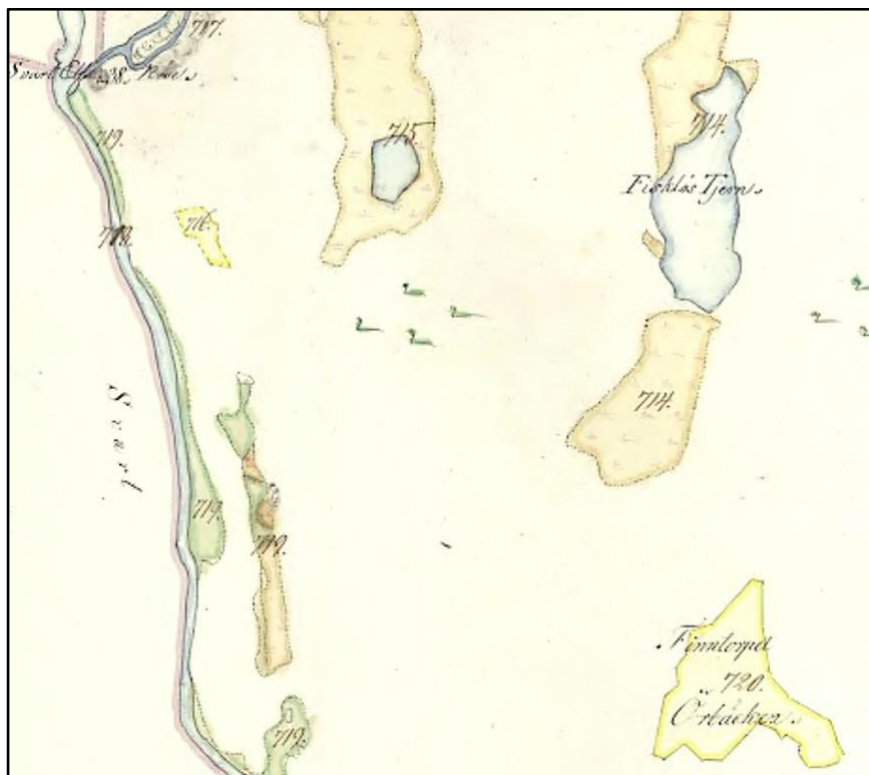
August Ossian Wetterskog f 1896 i Säfsnäs.
Gift 1926 med Lux Hulda Elisabeth Johansson f 1894 i Brindoset, Äppelbo,
dotter till Lux Johan Jacobsson f 1850 som var bosatt på torpet 1900-1915.
Familjen kom 1936 från Kvamberget, Säfsnäs och flyttade 1937 till Nordanåker, Järna sn.

Denne familj var troligen sist boende på Dansartorpet.
På Lantmäteriets karta från 1818 finns Caposröjningen som kan vara en koppling till
Caposberget vid Jordbärsfallet/Mansikkamäki, Nås Finnmark, och därmed släkten Kauppinen.

Utsnitt ur Lantmäteriets kartor.

Lantmäteriets karta 20-Jär-13 år 1818 Dansartorpet. Litt E. Jon Dansare.

Lantmäteristyrelsens karta Järna sn. storskifte på hemskog år 1821 s.23. Finntorpet Örbäcken nr 720.